

03.12.2020

La FOLC, Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana, organització que agrupa una seixantena d'entitats culturals, sindicals, educatives i cíviques del País Valencià, les Illes Balears, la Franja, Catalunya, i la Catalunya Nord en territori administratiu francès, presenta les següents al·legacions a l'Avantprojecte de Llei General de Comunicació Audiovisual:

1. En tant que aquesta futura llei suposarà la transposició de la Directiva europea 2018/1808 de serveis de comunicació audiovisual a la legislació estatal, cal subratllar que aquesta Directiva assenyala que **els Estats poden “imposar obligacions per garantir l'adequada prominència dels continguts d'interès general”**, vinculats a **“objectius”** **com** **“la llibertat d'expressió i la diversitat cultural”**

”. I cal recordar que l'article 22 de la Carta dels drets fonamentals de la UE esmenta tres pluralismes que cal respectar: el cultural, el religiós i el lingüístic. Concretament, l'article 7 bis de la Directiva europea indica que “els Estats membres podran adoptar mesures per garantir l'adequada prominència dels serveis de comunicació audiovisual d'interès general”. I la diversitat lingüística és part integrant i definitòria d'aquesta diversitat cultural que la Directiva Europea assenyala com a objectiu dels continguts d'interès general. Concretament la Directiva indica que “qualsevol mesura adoptada pels Estats membres en virtut de la Directiva 2010/13/UE ha de respectar (...) la diversitat cultural i lingüística, d'acord amb la Convenció de la Unesco sobre la protecció i promoció de la diversitat de les expressions culturals”. Precisament, la Convenció de París del 2005 afirma que “la diversitat lingüística és un element fonamental de la diversitat cultural”. És més l'article 6 de la Convenció, sobre els “drets de les Parts en l'àmbit nacional” (és a dir estatal), assenyala que les Parts (els Estats) “podran adoptar mesures per a protegir i promoure la diversitat de les expressions culturals en els seus respectius territoris”

2. A l'**article 5** de l'avantprojecte, als conceptes que defineixen el pluralisme “de la societat” que cal “promoure” **s'hauria d'incloure, necessàriament, el pluralisme lingüístic, que ha de formar part dels principis bàsics de la llei**

, i no segregat aquesta qüestió essencial a un altre (l'article 8 sobre llengües) l'abast del qual

queda limitat a un únic capítol de la llei (el capítol VI).. I a la futura llei estatal de l'audiovisual s'haurien d'adoptar mesures per a la protecció i promoció de la llengua catalana, tal i com tot seguit proposem.

3. A l'**article 8**, sobre llengües, diferencia "la llengua oficial de l'Estat" de les "llengües oficials de les Comunitats Autònomes". Llengües com el català no tornen a ser esmentades al text de l'avantprojecte fins al títol VI, dedicat a les obligacions dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual. En aquest capítol VI s'assenyala l'obligatorietat que les obres europees tinguin un percentatge reservat a obres europees (diferent en canals de TV –art.113- que en plataformes-art.114) i que d'aquest percentatge mínim, la meitat es reservaria a obres en castellà "o en alguna de les "llengües oficials de les Comunitats Autònomes".

Aquesta conjunció, la "o", fa que no es garanteix en cap cas la presència de la llengua catalana, cosa que sí faria una "i". I aquest és canvi que reclamem

. Les noves tecnologies faciliten que un mateix contingut audiovisual, sigui emès per ones hertzianes (TDT) o disponible via internet (plataformes), incorpori diverses versions lingüístiques (tant en l'àudio i el subtitulat com en l'audiodescripció).

4. En aquest sentit, reclamem que als articles on s'esmenti la presència de continguts en alguna de les llengües de l'Estat espanyol, es garanteixi:

A: Que els continguts emesos als canals televisius, o disponibles a les plataformes digitals, incorporin les distintes versions lingüístiques (doblatge, subtitulació i audiodescripció) que ja existeixen en aquell moment en català (i lògicament també en basc i gallec).

B. Que es promoguin, amb mesures concretes i amb uns percentatges mínims, els doblatges, subtitulacions i audiodescripcions en les diverses llengües oficials a l'Estat espanyol

C. Que a les obligacions d'inversions en produccions europees i també les obligacions de la presència (quota) d'aquestes en l'oferta de continguts (siguin televisions o plataformes) hi hagi un mínim percentatge garantit de continguts en les llengües oficials

que no són el castellà . Entenem que aquest percentatge no hauria de ser inferior al 30% del total, que es correspon aproximadament al pes demogràfic conjunt dels parlants de les llengües catalana, basca i gallega a l'Estat espanyol.

D. Que als webs i altres interfícies de comunicació digital entre el servei de comunicació audiovisual i l'usuari o client haurien d'incorporar les 4 llengües de l'Estat als seus textos (opcions dels menús, sinopsis...).

5. En aquest sentit, entenem que és contradictori amb la necessària promoció del pluralisme lingüístic a l'Estat espanyol el fet que l'única referència a la introducció de mesures positives de les anomenades "llengües oficials de les Comunitats autònomes" aparegui a l'article 116. Un article que afecta només els prestadors de serveis de comunicació audiovisual de servei públic autonòmic, i no pas a tota la resta de serveis que estaran regulats per aquesta futura llei, que en són la gran majoria, tant en nombre com en audiències o consums.

6. Segons l'article 30.2 2 de la Directiva europea, "els Estats membres vetllaran per a que les autoritats organismes reguladors nacionals exerceixin les seves competències" d'acord amb els objectius d'aquesta "en particular el pluralisme dels mitjans de comunicació, la diversitat cultural i lingüística". En tant que cada Estat pot decidir quantes i quines seran aquestes autoritats "nacionals", **reclamem que les comunitats autònomes amb llengua pròpia i les seves autoritats audiovisuals haurien de ser considerades autoritats "competents" juntament amb el Govern de l'Estat i la CNMC**

, per tal de vetllar amb la major eficàcia possible la promoció i defensa del pluralisme lingüístic dels serveis de comunicació audiovisual de cobertura estatal, siguin televisions o plataformes. Cal recordar que estats plurals com el belga o l'alemany tenen diverses autoritats com a membres de la seva representació estatal, "nacional", a l'organisme europeu de reguladors audiovisuals, l'ERGA, ja existent i present al text de la Directiva europea. Per tant, aquests organismes reguladors autonòmics (com seria el cas del CAC) serien també membres integrants de l'ERGA. Cal recordar que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya assenyala que La Generalitat de Catalunya té la "competència compartida sobre la regulació i el control dels serveis de comunicació audiovisual que utilitzin qualsevol dels suports i de les tecnologies disponibles dirigits al públic de Catalunya, i també sobre les ofertes de comunicació audiovisual, si es distribueixen al territori de Catalunya" (Article 146. 1 b).

7. El terme "prominència" s'esmenta en un únic article (el 102) de l'avantprojecte, i només per indicar que s'han d'anar incorporant programes i continguts audiovisuals amb audiodescripció als catàlegs de les plataformes. Però no s'esmenta que aquestes audiodescripcions estiguin disponibles en els diversos idiomes oficials a l'Estat. El mateix succeeix amb les referències al

subtitulat (articles 100, 101, 102) i també el 107, que parla del Centro Español del Subtitulado y la Audiodescripción (CESyA) com al centre de referència pel que fa a l'accessibilitat a l'audiovisual de persones amb discapacitat. **Reclamem que en totes les obligacions o mesures de foment vinculades a subtitulats i audiodescripcions s'incorporin també les llengües oficials distintes del castellà**

8. Els únics continguts "d'interès general" esmentats explícitament a l'avantprojecte són determinades competicions esportives, juntament amb algunes activitats culturals com les gales dels Premis Goya o els MAX de les arts escèniques (disposició addicional primera) entre d'altres esdeveniments. **Reclamem que la llengua catalana, en àudio o en text escrit** (do

blatges, subtitulats, audiodescripcions...)

sigui considerada contingut d'interès general als serveis de comunicació audiovisual

, siguin televisions o plataformes,

per tal de donar màxima cobertura legal a les mesures de foment i obligacions proposades

en aquestes al·legacions.

9. Finalment, pel que fa a la **reciprocitat televisiva** (vinculat a l'article 72), **reclamem que totes les Comunitats Autònomes puguin gestionar, si més no, dos canals múltiplex (MUX) i no pas un de sol com ara**

. Per tant, proposem recuperar la previsió de la llei estatal 22/1999 -que suposava la transposició a una anterior Directiva europea- i que establí que les Comunitats Autònomes podien tenir dos MUX cadascuna. Malauradament, un dels dos disponibles va ser suprimit al Plan Técnico Nacional de la Televisión digital terrestre de 2014. Com reconeixen documents tècnics oficials, com l'informe de la CNMC preceptiu del darrer Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre, de 2019, tant el País Valencià com les Illes Balears disposen de suficient espai radioelèctric per poder disposar de nou d'un segon MUX autonòmic. Un segon MUX permetria que la reciprocitat pogués comptar amb tots els canals que emeten cadascuna d'elles i que a més puguin ser tots ells en HD en el futur. Una capacitat d'emissió incrementada que es fa encara més necessària davant la previsió que tots els canals hagin d'emetre en alta definició abans de l'1 de gener de 2023, segons indica el pla tècnic del 2019 abans esmentat.

Barcelona, Palma i València, 3 de desembre del 2020.

La campanya per la reciprocitat plena i l'espai de comunicació en català compta amb el suport de:

